

APSTIPRINĀTS

ar Ikšķiles novada pašvaldības domes 27.01.2021. lēmumu Nr.17 (protokols Nr.1/2021)
“Par Ikšķiles novada teritorijas plānojuma apstiprināšanu”

Ar Ikšķiles novada pašvaldības 27.01.2021. saistošajiem noteikumiem Nr.2/2021
“Ikšķiles novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa”
apstiprināti teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa –
funkcionālais zonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem un aizsargjoslas, kas noteiktas pašvaldības
kompetencē esošajām apgrūtinātajām teritorijām un objektiem

IKŠĶILES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

PASKAIDROJUMA RAKSTA 8.PIELIKUMS

VALSTS AIZSARGĀJAMO KULTŪRAS PIEMINEKĻU INDIVIDUĀLO AIZSARGJOSLU (AIZSARDZĪBAS ZONU) PROJEKTS

SATURS

SATURS	2
IEVADS.....	3
1. KĀBEĻU SENKAPI.....	4
1.1. Vēstures pieminekļa apraksts.....	4
1.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts	5
1.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi	8
2. LEJASKALNU PILSKALNS	9
2.1. Arhitektūras pieminekļa apraksts	9
2.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts	10
2.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi.....	13
3. LIEPĀDERU SENKAPI.....	14
3.1. Arhitektūras pieminekļa apraksts	14
3.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts	15
3.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi.....	18
4. ANKERŠMITU SENKAPI.....	19
4.1. Arhitektūras pieminekļa apraksts	19
4.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts	20
4.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi.....	22
5. TĪNŪŽU MUIŽAS PĀRVALDNIEKA MĀJA	23
5.1. Arhitektūras pieminekļa apraksts	23
5.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts	24
5.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi.....	27

IEVADS

Saistībā ar Ikšķiles novada teritorijas plānojuma izstrādi, izstrādāts individuālo aizsargjoslu (aizsardzības zonu) projekts valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem:

- ❖ Kābeļu senkapi (Nr.1880);
- ❖ Lejaskalnu pilskalns (Nr.1881);
- ❖ Liepāderu senkapi (Nr.1882);
- ❖ Ankeršmitu senkapi (Nr.1884);
- ❖ Tīnūžu muižas pārvaldnieka māja (Nr.2892).

Saskaņā ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 07.01.2019. nosacījumiem Nr.05-05/69, Ikšķiles novadā atrodas 11 nekustamie kultūras pieminekļi, kas iekļauti spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, kuru 29.10.1998. apstiprinājusi LR Kultūras ministrija ar rīkojumu Nr.128. Novada teritorijā atrodas 5 arheoloģijas pieminekļi, 5 arhitektūras pieminekļi un 1 vēsturiskā notikuma vieta.

Projekta izstrādē iesaistītie speciālisti:

- Jānis Ciglis, Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Arheoloģijas departamenta vadītājs, arheologs - arheoloģijas sadaļas izstrāde
- Vita Jumtiņa, ainavu arhitekte, kartogrāfe, teritorijas plānotāja – projekta vadība, grafiskās daļas izstrāde
- Iveta Lāčauniece¹, arhitekte - arhitektūras sadaļas izstrāde

Individuālo aizsargjoslu (aizsardzības zonu) projekts izstrādāts sadarbībā ar Ikšķiles novada pašvaldības Pārvaldi un speciālistiem, atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 19.jūlija noteikumiem Nr.392 “Kultūras pieminekļu aizsargjoslu (aizsardzības zonu) noteikšanas metodika”.

Saskaņā ar likuma Par kultūras pieminekļu aizsardzību 23.pantu un Aizsargjoslu likuma 8.pantu aizsardzības zona ap valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem lauku teritorijās noteikta ne mazāk par 500 m, ja aizsardzības zona nav noteikta īpaši. Aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamiem kultūras pieminekļiem. Kultūras piemineklim individuāli noteikta aizsargjosla (aizsardzības zona), atbilstoši konkrētai situācijai dabā, ļauj racionālāk plānot teritorijas izmantošanu un precizēt ar kultūras pieminekļa aizsardzību saistītos apgrūtinājumus.

Projekta izstrādē pielietotās metodes:

- Pārvaldes Pieminekļu dokumentācijas centra arhīvu materiālu analīze;
- Latvijas Nacionālā vēstures muzeja materiāli;
- Arheoloģijas un arhitektūras pieminekļu apsekošana dabā;
- nosakot individuālās aizsardzības zonu lielumu tika ņemts vērā kultūras pieminekļa statuss, ainaviskās vērtības un teritorijas attīstības prioritātes atbilstoši Ikšķiles novada teritorijas plānojumam.

Grafiskā daļa sagatavota, izmantojot:

- kadastra informācijas datu attēlošanai izmantoti Valsts zemes dienesta Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā pieejamie dati (13.09.2019.);
- Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras 2017. un 2018.gada topogrāfisko karšu M 1:10 000 lapas un 2016.gada ortofotokarte.

Foto materiālus sagatavoja Vita Jumtiņa.

¹ Arhitekta prakses sertifikāts Nr.10-0870

1. KĀBEĻU SENKAPI

Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, valsts aizsardzības Nr.1880

Atrašanās vieta: Ikšķiles novads, Tīnūžu pagasts, pie Kābelēm

Zemes vienības kadastra apzīmējums: 74940110050.

1.1. Arheoloģijas pieminekļa apraksts

Kābeļu senkapi pazīstami kopš 1897. gada, kad Antons Buhholcs kapulaukā izpētīja 43 senkapu uzkalniņus, atsedzot 46 apbedījumus. Senlietas glabājas Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā (LNVM). Buhholca izrakumu rezultātus īsumā publicēja Rihards Hausmanis (Hausmann R. Übersicht über die archäologischen Forschung in den Ostseeprovinzen im letzten Jahrzehnt // Arbeiten des I. Baltischen Historikertages uz Rīga 1908. – R., 1909. – S. 26.-28.). Kapulaukā senāk bijis pāri par simts senkapu uzkalniņu.

Piemineklis vairākkārt apsekots 20. gadsimta 20. un 30. gados. (Ziņas LNVM AO kolekcijā). 1942. gadā Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā nonāca vairākas vidējā dzelzs laikmeta senlietas, kas atrastas Kābeļu kalnā. Tas nozīmē, ka starp lībiešu uzkalniņiem bijuši arī agrāki senkapu uzkalniņi. Rīgas HES plānoto appludināmo teritoriju apsekošanas laikā, 1971. gadā Jolantai Daigai vietējie iedzīvotāji parādīja Kābelēs vietu uz ceļa, kur atrasti 3 skeleti bez kapa piedevām.

2019. gada 7. novembrī aizsardzības zonu apskates dabā laikā Ankeršmitu māju saimnieks pastāstīja, ka Kābelēs, ceļot māju, esot atrasts galvaskauss. 1972. gadā tika pētīta jau 1971. gadā atklātā Kābeļu (Druku apmetne). Kābeļu apmetne sākas Kābeļkalna austrumu pakājē un turpinājās uz austrumiem apmēram 1 km garumā. (Daiga J. Kābeļu apmetne // Zinātniskās atskaites sesijas materiāli par arheologu, antropologu un etnogrāfu 1972. gada pētījumu rezultātiem. – R., 1973. – 30.-34. lpp.) Apmetnes teritorija daļēji appludināta, daļēji apbēta ar ūdenskrātuves valni, vai pārrakta, veidojot ūdens novadīšanas sistēmu.

NKMP Dokumentācijas centra arhīvā glabājas 20. gadsimta 70.-90. gados tapušie Jāņa Graudoņa, Arņa Radiņa un Jura Urtāna ziņojumi par pieminekli. 2000. gadā LU LVI ekspedīcija no jauna uzmēroja kapulauka teritoriju, plānā iezīmējot 81 konstatētu senkapu uzkalniņu, kā arī izpētot no jauna divus senkapu uzkalniņus (senlietas glabājas LNVM) (Spirģis R. Pētījumi Ikšķiles Kābeļu kapulaukā un Ogres Sarmuļu kapulauka atklāšana // Arheologu pētījumi Latvijā 2000. un 2001. gadā. – R., 2002. – 131. – 139. lpp.).

1.attēls. Skats uz Kābeļu senkapiem

1.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts

2.attēls. Priekšlikums individuālai aizsargjoslai (aizsardzības zonai)

Kābeļu senkapi aizņem pauguru Daugavas krastā, kuru tautā sauc par Kābeļu kalnu vai Lazdu kalnu. Ārpus kokiem apaugušā paugura senkapu uzkalniņi mūsdienās nav konstatējami. Varētu būt, ka uzkalniņi turpinājušies Kābeļu māju rajonā, par ko liecina ziņas par skeletu atradumiem. Ņemot vērā augstāk minēto, Kābeļu senkapu aizsardzības zonu varētu noteikt sekojošu. Ziemeļos ceļš, kas arī kadastra robeža, rietumos grāvis, kas arī ir kadastra robeža, dienvidos Rīgas HES ūdenskrātuves valnis, kas arī ir kadastra robeža. Austrumos, ņemot vērā ziņas par apbedījumu atradumiem apbūvētajā teritorijā būtu jāiekļauj arī visa īpašuma "Kābeles" zeme. Aizsardzības zonā iekļaujama arī īpašuma "Dzidravoti" teritorija, kur varētu būt saglabājusies Kābeļu apmetnes perifērija. Tālāk uz austrumiem esošo apmetnes perifērijas teritoriju iekļaut nebūtu jēgas, jo tā stipri pārveidota HES ūdenskrātuves izbūves darbos. Nosakot šādu aizsardzības zonu, tiktu saglabāta arī ainava ar Kābeļkalnu no ceļa puses.

Pieminekļa individuālās aizsargjoslā (aizsardzības zonā) ietilpst:

Zemes gabals vai tā daļa	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Platība, ha	Īpašuma nosaukums	Īpašuma kadastra Nr.
Zemes gabals	74940110050	5,74	Kābeles	74940110050
Zemes gabala daļa	74940110301	0,90	Ikšķiles aizsargdambis	74940110301
Zemes gabals	74940110149	1,64	Arfas	74940110340
Zemes gabals	74940110199	0,75	Dzidravoti	74940110199

Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežpunktu koordinātas LKS-92 koordinātu sistēmā:

Nr.	X (N)	Y (E)	Nr.	X (N)	Y (E)
1	527499.82	300231.38	18	527940.80	300025.18
2	527502.78	300231.38	19	527920.83	300000.00
3	527555.29	300231.36	20	527893.53	299965.57
4	527624.97	300230.03	21	527871.21	299931.59
5	527729.04	300228.90	22	527812.74	299958.06
6	527765.33	300225.70	23	527731.83	299994.04
7	527835.85	300219.91	24	527718.78	300000.00
8	527895.48	300218.99	25	527680.97	300017.26
9	527913.90	300219.17	26	527637.48	300036.16
10	527914.92	300202.63	27	527622.72	300047.26
11	527915.51	300192.90	28	527612.91	300057.72
12	527919.70	300124.95	29	527596.94	300080.13
13	527920.88	300105.47	30	527566.96	300089.31
14	527922.28	300082.47	31	527554.19	300091.12
15	527930.15	300083.25	32	527525.96	300097.33
16	527932.20	300072.07	33	527512.47	300103.19
17	527940.09	300029.08	34	527499.60	300108.80

Pieminekļa individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežas apraksts un fotofiksācija:

Nr.	Robežposma apraksts	Robežposma fotoattēls
1-9	Līnija A virzienā gar pašvaldības autoceļu	
9-14	Līnija D virzienā pa nekustama īpašuma "Kābeles" robežu	
14-15	Līnija A virzienā pa nekustama īpašuma "Dzidravoti" robežu	
15-18	Līnija DA virzienā pa nekustama īpašuma "Dzidravoti" robežu	

<p>18-21</p>	<p>Līnija DR virzienā pa nekustama īpašuma "Dzidravoti" robežu līdz Daugavas aizsargdambim</p>	
<p>21-29</p>	<p>Līnija ZR virzienā gar Daugavas aizsargdambi</p>	
<p>29-34</p>	<p>Līnija ZR virzienā pa nekustama īpašuma "Arfas" robežu</p>	

34-1	Līnija Z virzienā pa nekustama īpašuma "Arfas" robežu	
-------------	---	--

1.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi

Izsniedz Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.

2. LEJASKALNU PILSKALNS

Vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis, valsts aizsardzības Nr.1881

Atrašanās vieta: Ikšķiles novads, Tīnūžu pagasts, pie Lejaskalniem

Zemes vienības kadastra apzīmējums: 74940070111; 74940070176; 74940070200.

2.1. Arheoloģijas pieminekļa apraksts

Pirmoreiz Lejaskalnu pilskalns minēts Lēvisa of Menāra sastādītajā pilskalnu sarakstā ar atsauci uz Bīlemšteina materiāliem. (Lövis of Menar K. von. Die Wallburgen Alt – Livlands // Sitzungsberichte der Gesellschaft für Geschichte und Alterstumskunde der Ostseeprovinzen Russlands aus dem Jahre 1914. – Rīga, 1921. –179.). Tas nosaukts kā pilskalns pie “beim Peena - Kunga - Gesinde” mājām. 20. gadsimta 20. gadu Latvijas armijas kartē mājas uz dienvidiem no pilskalna sauktas kā Pienakuņģi. Pilskalnu pirmais sīkāk apraksta 1942. gadā Pēteris Stepīņš, jo 1925. gadā, meklējot Levisa of Menāra minēto pilskalnu, īstais pilskalns netika atrasts. Tam par iemeslu bija fakts, ka pilskalns ilgstoši apstrādāts arot, un līdz ar to daļēji zaudējis pilskalna pazīmes. 1943. gadā P. Stepīņš pilskalnu uzmēro. To 1946. gadā to vēlreiz apraksta un uzmēro Arveds Gusārs un 1948. gadā viņš to apraksta un uzmēro (vai arī pārzīmē agrāko uzmērojumu) vēlreiz. Vairākkārtējo apmeklējumu laikā savāktās bezripas keramikas lauskas (8 gludās un 1 švīkātās keramikas lauska, glabājas Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā) ļauj pilskalnu datēt ar 1.g.t. pirms Kristus beigām un 1. g. t. pirmo pusi.

1977. gada 6. maijā pilskalnu apsekojis un aprakstījis Juris Urtāns, 1995. gada 5. jūnijā Arno Smiltnieks. 2002. gada aprīlī nosakot pieminekļa robežas, ieplakā Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas speciālists Raimonds Rozenvalds uz DA no pilskalna izraka šurfu, bet kultūrslāni nekonstatēja. 2003. gadā tika apstiprināta pieminekļa teritorija.

3.attēls. Skats uz Lejaskalnu pilskalnu

2.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts

4.attēls. Priekšlikums individuālai aizsargjoslai (aizsardzības zonai)

Tā kā pilskalnam nav konstatēta senpilsēta, tas bijis īslaicīgi apdzīvots, aizsardzības zonu var noteikt salīdzinoši nelielu. Aizsardzības zonā iekļaut visu zemes gabalu Lejaskalni 2, aizsardzības zonas robežas nosakot pa kadastra robežām, austrumos aizsardzības zonas robežu veido ceļš. Dienvidos robeža tiek noteikta pa zemes gabalu "Teodori", iekļaujot visu zemes vienību. Nosakot šādu aizsardzības zonu, tiek saglabāts labs vizuālais skats no A un D (no ceļa) uz pilskalnu.

Pieminekļa individuālās aizsargjoslā (aizsardzības zonā) ietilpst:

Zemes gabals vai tā daļa	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Platība, ha	Īpašuma nosaukums	Īpašuma kadastra Nr.
Zemes gabals	74940070176	0,95	Jaunlejaskalni	74940070167
Zemes gabals	74940070200	2,37	Teodori	74940070200
Zemes gabals	74940070111	2,78	Lejaskalni 2	74940070111

Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežpunktu koordinātas LKS-92 koordinātu sistēmā:

Nr.	X (N)	Y (E)	Nr.	X (N)	Y (E)
1	528862.67	301788.87	16	528678.12	301625.61
2	528873.39	301760.90	17	528662.17	301661.28
3	528881.38	301743.82	18	528653.40	301680.90
4	528899.14	301703.83	19	528637.65	301719.40
5	528916.18	301678.73	20	528612.91	301783.66
6	528923.54	301672.72	21	528627.04	301780.46
7	528926.57	301667.24	22	528664.01	301773.49
8	528928.16	301659.21	23	528679.43	301770.00
9	528916.67	301594.24	24	528686.74	301768.70
10	528907.63	301561.68	25	528691.66	301768.43
11	528911.88	301541.02	26	528696.61	301768.84
12	528902.02	301539.33	27	528703.68	301770.51
13	528864.25	301532.89	28	528709.56	301773.66
14	528736.31	301503.88	29	528719.22	301777.26
15	528713.59	301553.22	30	528772.10	301781.54

Pieminekļa individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežas apraksts un fotofiksācija:

Nr.	Robežposma apraksts	Robežposma fotoattēls
1-11	Līnija D virzienā gar pašvaldības autoceļu Kalnatvari – Pļavlejas līdz nekustama īpašuma "Teodori" DA robežas punktam	

<p>11-14</p>	<p>Līnija R virzienā pa nekustama īpašuma "Teodori" robežu</p>	
<p>14-16</p>	<p>Līnija ZR virzienā pa nekustama īpašuma "Teodori" robežu</p>	
<p>16-20</p>	<p>Līnija ZR virzienā pa nekustama īpašuma "Lejaskalni 2" robežu</p>	
<p>20-1</p>	<p>Līnija A virzienā pa nekustama īpašuma "Lejaskalni 2" robežu līdz pašvaldības autoceļam</p>	

2.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi

Izsniedz Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.

3. LIELPĀDERU SENKAPI

Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis, valsts aizsardzības Nr.1882

Atrašanās vieta: ikšķiles novads, Tīnūžu pagasts, pie Liepāderiem

Zemes vienības kadastra apzīmējums: 74940020127.

3.1. Arheoloģijas pieminekļa apraksts

Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes pieminekļu sarakstā Liepāderu senkapi kļūdaini ierakstīti Lielpāderu senkapi, turpmāk tekstā Liepāderu senkapi.

Liepāderu senkapus pirmais apraksta Karls fon Lēvis of Menārs rakstā par izrakumiem Tīnūžu muižā. (Lövis of Menar K. Gräberfunde aus Lindenberg (XVII Jahrh.)// Sitzungsberichte der Gesellschaft für Geschichte und Alterstumskunde der Ostseeprovinzen Russlands aus dem Jahre 1908. – Rīga, 1904. – S. 98.-101.) Tajā viņš piemin, ka apmēram 30 m uz R – ZR no Leimaņu māju zemē J. fon Volfa pētītā uzkalniņa “Kappingkalns” Liepāderu māju zemē atrodas uzkalniņš ar akmeņu riņķi, kurā pirms 70 gadiem apbedīts Liepāderu saimnieka holērā mirušais vectēvs. Fon Volfa pētītais uzkalniņš bijis 12 m diametrā un 1,5 m augsts. Tajā atrastās 4.-5. gadsimta un 17. gadsimta pēcapbedījumu senlietas glabājas Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā. Uzkalniņš ap 1905. gadu pilnībā norakts un akmeņi aizvesti būvēm.

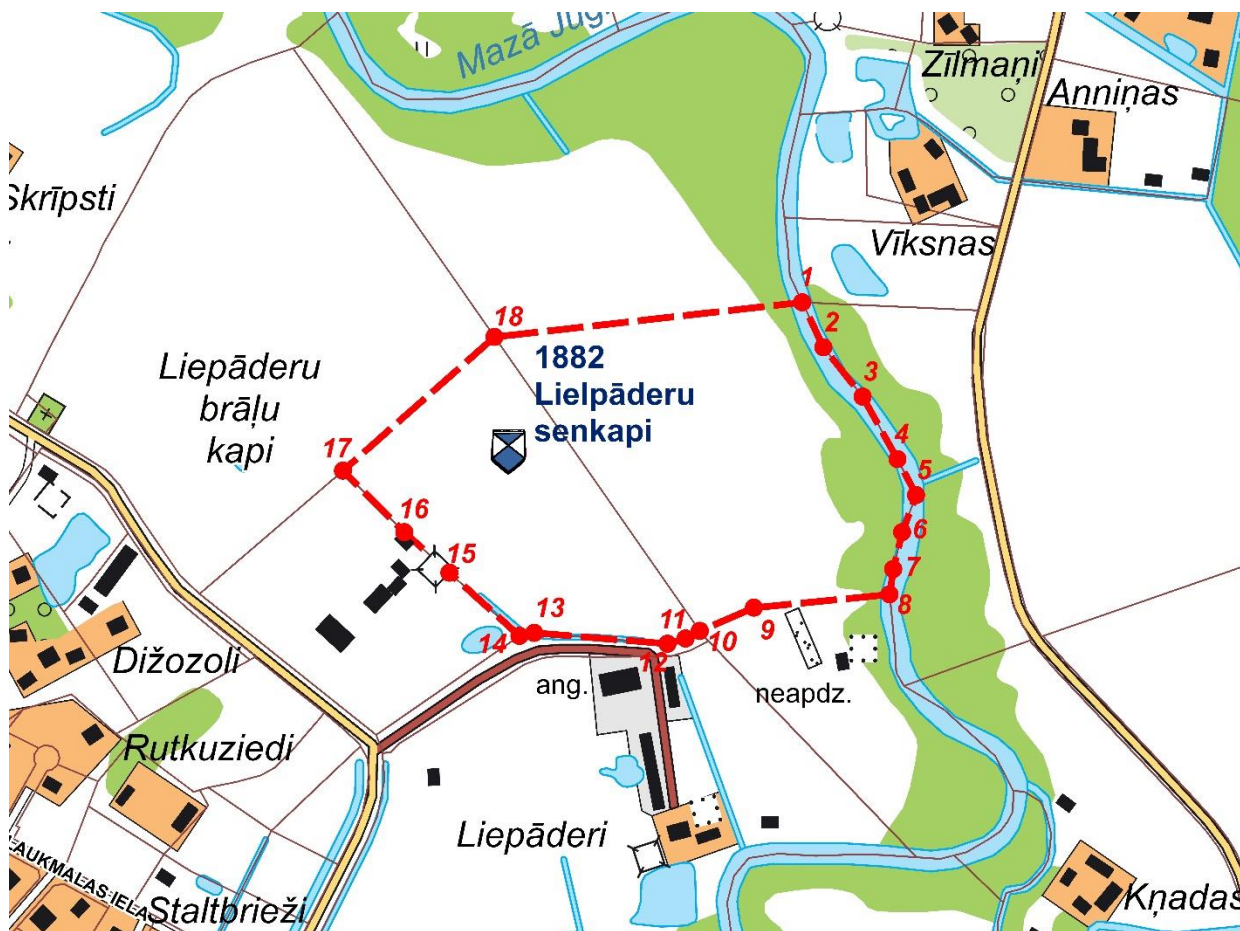
Liepāderu uzkalniņu pirmais 1927. gada 9. jūlijā detalizētāk apraksta Fēlikss Jākobsons. Viņš ir arī uzzīmējis situācijas skici. Uzkalniņš bijis ap 2 m augsts un ap 20 m diametrā. Jau tajā laikā tas bijis ievērojami postīts – tad bija nepostīta saglabājusies ziemeļu puse (apmēram 1/3 daļa no uzkalniņa). Akmeņi no riņķa tikuši izlauzti būvēm. 1928. gadā pieminekļu valde to iekļāva aizsargājamo pieminekļu sarakstā ar Nr. 336. (Inventerizācijas lieta Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā).

Uzkalniņu 1967. gadā apsekoja arheoloģe Anna Zariņa. Tajā laikā uzkalniņš bija ap 1,5 m augsts un 10-15 m diametrā, tam pāri stumtas blakus esošās skābbarības bedres zemes. Uzkalniņš pilnībā nopostīts 1977. gadā. Par to ziņo arheoloģe Elvīra Šnore ZA Vēstures institūta direktoram. Par postījumiem ZA Vēstures institūts (direktora A. Birona parakstīta 1977. gada 6. jūnija vēstule) lūdz Ogres rajona izpildkomiteju administratīvi sodīt vainīgos. Uzkalniņa vietu 1977. gada 30. maijā apmeklēja arheologs Juris Urtāns un 1977. gada 13. oktobrī arheologs Arnis Radiņš. Tika konstatēts, ka jau tad uzkalniņa vietā ir tikko jaušams pacēlums, laukā bija iesēti ziemāji. 1995. gada 16. aprīlī uzkalniņa vietu apmeklēja Ogres muzeja darbinieks Arno Smiltnieks. Viņš konstatēja, ka uzkalniņa vietā neliels izplūdis pacēlums, tam blakus nokaltis ozols. Uzkalniņa vietā konstatētas cilvēku kaulu drumsas un atrasts 17. gs Kārļa XI Rīgas šiliņš (glabājas Ogres vēstures un mākslas muzejā). Uz ZA no uzkalniņa otrā pacēlumā arī uzarti cilvēku kaulu fragmenti. Viņš izteica varbūtību, ka tā ir 1903. gadā pētītā uzkalniņa vieta. (Pēc K. fon Lēvisa of Menāra rakstītā, uzkalniņam vajadzēja būt uz DA). Mūsdienās situācijā nekas nav mainījies. Lauku apstrādā, pie ozola redzami trīs nostumti akmeņu riņķa akmeņi. Uzkalniņa vieta saglabājusies kā neliels pacēlums uz DR no ozola.

5.attēls. Skats uz iespējamo Liepāderu senkapu atrašanās vietu

3.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts

6.attēls. Priekšlikums individuālai aizsargjoslai (aizsardzības zonai)

Ņemot vērā, to ka senkapu uzkalniņi pilnībā nopostīti, pagaidām var noteikt aizsardzības zonu, ietverot visas eventuālās uzkalniņu vietas. Nākotnē, veicot nelielus pārbaudes izrakumus kādreizējo uzkalniņu vietās, un pārstaigājot lauku ar metāla detektoru un savācot iespējamās senlietas no nopostītajiem uzkalniņiem, pieminekli varētu izslēgt no aizsargājamo pieminekļu saraksta. Aizsardzības zonas robežas varētu būt – dienvidos – gar Liepāderu ceļu, austrumos gar upi Mazā Jugla, bet ZR turpinot gar īpašuma Liepāderu skola kadastra ZR līniju. Tādējādi visas eventuālās uzkalniņu vietas un to tuvākā apkārtnē būtu iekļauta aizsardzības zonā.

Pieminekļa individuālās aizsargjoslā (aizsardzības zonā) ietilpst:

Zemes gabals vai tā daļa	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Platība, ha	Īpašuma nosaukums	Īpašuma kadastra Nr.
Zemes gabala daļa	74940020127	0,31	Jaunliepāderi	74940020127
Zemes gabala daļa	74940020060	0,25	Leimaņi	74940020060

Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežpunktu koordinātas LKS-92 koordinātu sistēmā:

Nr.	X (N)	Y (E)	Nr.	X (N)	Y (E)
1	532040.69	305659.34	10	531961.31	305405.00
2	532057.05	305624.50	11	531950.18	305399.16
3	532087.36	305586.32	12	531936.29	305395.08
4	532114.40	305537.98	13	531833.00	305403.48
5	532128.86	305510.09	14	531821.59	305401.17
6	532118.02	305481.46	15	531767.31	305450.06
7	532111.14	305452.81	16	531732.48	305481.43
8	532108.34	305433.24	17	531684.88	305529.00
9	532003.15	305422.96	18	531802.30	305632.56

Pieminekļa individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežas apraksts un fotofiksācija:

Nr.	Robežposma apraksts	Robežposma fotoattēls
1-8	Līnija D virzienā gar Mazo Juglu	
8-10	Līnija DR virzienā pa nekustamo īpašumu "Leimaņi" līdz Liepāderu ceļam	

<p>10-14</p>	<p>Līnija R virzienā gar Liepāderu ceļu</p>	
<p>14-17</p>	<p>Līnija ZR virzienā pa nekustama īpašuma "Liepāderu skola" robežu</p>	
<p>17-18</p>	<p>Līnija ZA virzienā pa nekustamo īpašumu "Jaunliepāderi" līdz nekustamam īpašumam "Leimaņi"</p>	
<p>18-1</p>	<p>Līnija A virzienā pa nekustamo īpašumu "Leimaņi" līdz Mazai Juglai</p>	

3.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi

Izsniedz Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.

4. ANKERŠMITU SENKAPI

Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, valsts aizsardzības Nr.1884

Atrašanās vieta: Ikšķiles novads, Tīnūžu pagasts; starp Ankeršmitiem un Drukām

Zemes vienības kadastra apzīmējums: 74940110014; 74940110295

4.1. Arheoloģijas pieminekļa apraksts

Ankeršmitu viduslaiku kapsētu atklāja 1960. gadā, kad paugurā starp Drukām un Ankeršmitiem izraka 30x10 m lielu bedri jaunceļamajam augļu pagrabam. Smiltīs tika atrasti cilvēku kauli, monētas, saktiņas, naži. 1967. gadā kapsētu pirmā sīkāk aprakstīja Anna Zariņa, viņa arī uzzīmēja aptuvenu kapsētas skici. Kapsētas teritoriju precizēja 1971. gada Latvijas vēstures institūta arheoloģiskā ekspedīcija Jolantas Daigas vadībā, kas izdarīja pārbaudes izrakumus 63 m² platībā, atsedzot 24 kapus. Izrakumu pārskatā ir atrodama skice ar 1960. gada postījuma vietu un izrakumu laukumu vietām. Pēc tā var spriest, ka kapsēta vairāk atradusies tuvāk Ankeršmitiem nekā Drukām. Pēc kapos atrastajām monētām un senlietām kapsēta datēta ar 17. gadsimtu – 18. gadsimta sākumu.

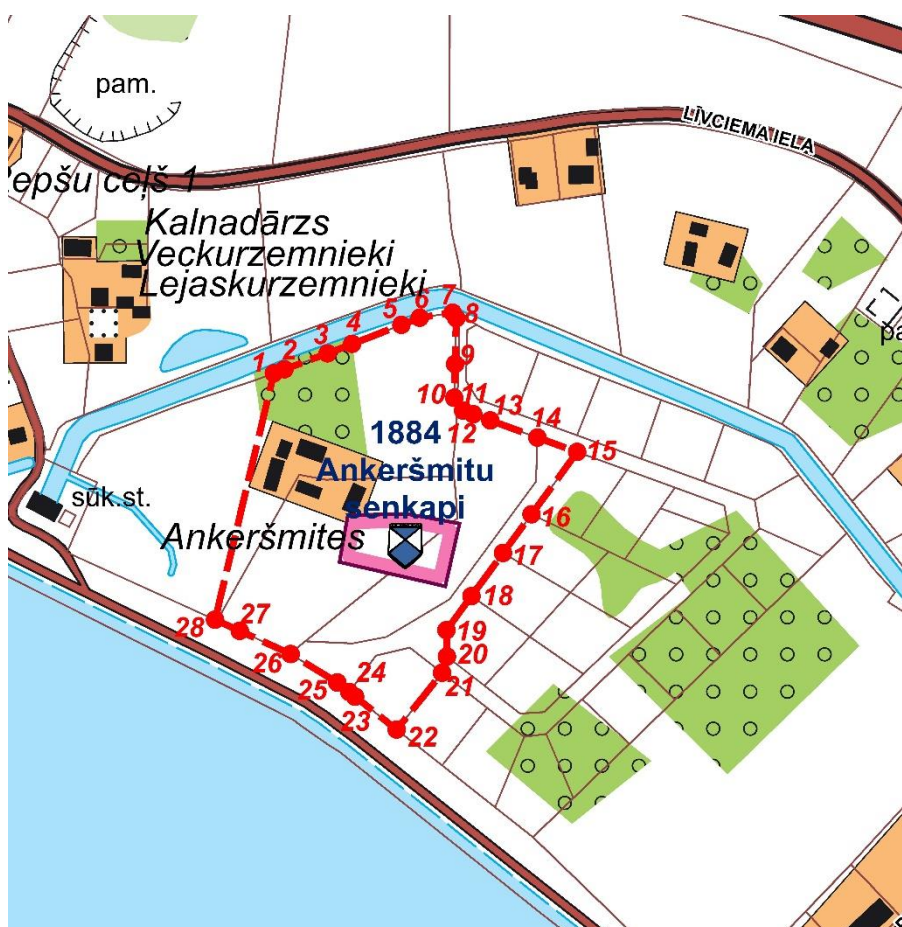
Kapsētas teritorijā atrastas, ripas un glazētās lauskas, retāk arī dažas bezripas - 3 gludās un 2 švīkātās lauskas, kas norāda uz kādas agras vāji apdzīvotas apmetnes pastāvēšanu šajā vietā. Pārbaudes rakumā Kapulauka D nogāzē atsegts pavards ap 1 m diametrā – ap 1.2 m dziļa bedre, kurā konstatētas 3 oglainas un 2 smilšu starpkārtas. Tajā atrastas dažas ripas keramikas lauskas. Uz austrumiem no kapulauka. Daugavas krastā Druku māju tuvumā 1971. gadā tika konstatēta lībiešu ciema vieta ap 50 m platā joslā. Izrakumu laikā tika izrakti 4 šurfi (katrs 1x2 m) tajos konstatēts līdz 65 cm biezs kultūrlānis, atrastas ripas keramikas lauskas, tīģeļa un galodas fragmenti. 1972.gadā HES būvdarbu laikā noskaidrojās, ka konstatētā apmetne ir lielākas Kābeļu apmetnes sastāvdaļa. Kapsētas izrakumos atsegtais pavards liecina, ka Kābeļu apmetnes perifērija sniegsies līdz pat Ankeršmitu viduslaiku kapsētai. (J. Daigas izrakumu pārskats glabājas LU Latvijas vēstures institūta Arheoloģisko materiālu krātuvē).

Ankeršmitu viduslaiku kapsētu vairākkārt apsekojuši arheologi - 1977. gadā Arnis Radiņš, 1986. gadā Juris Urtāns, 1995. gadā Arno Smiltnieks. Viņu ziņojumos (glabājas NKMP Dokumentācijas centrā) 1971. gada J. Daigas izrakumu materiāliem būtiska papildus informācija nav atrodama. Kapsēta atrodas lēzenā neizteiktā uzkalniņā, tā ka dabā tās robežas skaidri neiezīmējās.

7.attēls. Skats uz Ankeršmitu senkapiem

4.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts

8.attēls. Priekšlikums individuālai aizsargjoslai (aizsardzības zonai)

Ņemot vērā esošo informāciju, aizsardzības zona noteikta sekojoši – Tinūžu pagastā aizsardzības zonā ietvert īpašumu “Daugavas Ankeršmites”, daļējie iekļaujot īpašumu “Ankeršmites” līdz grāvim ZR robeža. Ikšķiles pilsētas teritorijā aizsardzības zonā iekļaut īpašumu Druku iela 31, ar nākotnē plānoto Druku ielu līdz tās A robežai un DA pilsētas teritorijā zemes gabalu Druku iela 29. Tādējādi aizsardzības zonā tiktu iekļauta maksimāli liela daļa no Kābeļu apmetnes perifērijas.

Pieminekļa individuālās aizsargjoslā (aizsardzības zonā) ietilpst:

Zemes gabals vai tā daļa	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Platība, ha	Īpašuma nosaukums	Īpašuma kadastra Nr.
Zemes gabals	74940110295	0,96	Druku iela 31	74940110295
Zemes gabala daļa	74940110345	1,73	Ankeršmites	74940110014
Zemes gabals	74940110347	1,38	Daugavas Ankeršmites	74940110361
Zemes gabala daļa	74940110296	0,51	Druku iela	74940110296
Zemes gabals	74940110286	0,24	Druku iela 29	74940110286

Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežpunktu koordinātas LKS-92 koordinātu sistēmā:

Nr.	X (N)	Y (E)	Nr.	X (N)	Y (E)
1	528212.65	300019.10	15	528443.40	299959.17
2	528220.73	300022.08	16	528408.65	299911.88

3	528253.51	300034.17	17	528386.98	299882.39
4	528272.21	300041.41	18	528362.92	299849.66
5	528309.63	300055.91	19	528343.90	299823.77
6	528323.60	300061.32	20	528344.30	299803.71
7	528348.55	300065.11	21	528340.60	299791.33
8	528351.36	300061.00	22	528306.11	299748.18
9	528350.51	300025.98	23	528274.42	299773.22
10	528349.89	300000.37	24	528270.05	299776.67
11	528356.59	299990.76	25	528260.84	299783.95
12	528364.39	299987.92	26	528225.38	299805.55
13	528377.36	299983.20	27	528186.71	299823.18
14	528413.09	299970.20	28	528167.92	299831.70

Pieminekļa individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežas apraksts un fotofiksācija:

Nr.	Robežposma apraksts	Robežposma fotoattēls
1-7	Līnija ZA virzienā pa nekustama īpašuma "Ankeršmites" robežu gar grāvi	
7-15	Līnija DA virzienā gar plānoto Druku ielu	
15-21	Līnija DR virzienā gar plānoto Druku ielu	
21-22	Līnija DR virzienā pa nekustama īpašuma "Druku iela 29" robežu līdz Daugavas aizsargdambim	

<p>22-28</p>	<p>Līnija ZR virzienā gar Daugavas aizsargdambi</p>	
<p>28-1</p>	<p>Līnija Z virzienā pa nekustamo īpašumu "Ankeršmites" līdz grāvim</p>	

4.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi

Izsniedz Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.

5. TĪNŪŽU MUIŽAS PĀRVALDNIKA MĀJA

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, valsts aizsardzības Nr.2892

Atrašanās vieta: Ikšķiles novads, Tīnūžu pagasts, Tīnūži

Būves kadastra apzīmējums: 74940040231001.

5.1. Arhitektūras pieminekļa apraksts

Tīnūžu muižas (vācu: Lindenberg) t.s. Pārvaldnieka māju 1912. gadā projektējis Rīgas arhitekts barons Gerhards fon Tīzenhauzens (1878-1917), kas bija labi pazīstams ar saviem Rīgas piepilsētas villu projektiem. Projekts tika izstrādāts kopā ar arhitektu Paulu Kampi (1885-1960). Neliela savrupmājas tipa ēka pasūtīta toreizējā muižas īpašnieka Jozefa fon Volfa sievastēva Aleksa fon Grīnvalda ģimenes vajadzībām. Ēka atradās netālu no 18. gs. 60. gados celtās paša īpašnieka dzīvojamās ēkas (Tīnūžu muižas kungu mājas – nav saglabājusies), kas gan tika pārbūvēta 1900. gadā, tomēr saglabāja “sākotnējo tēlu” un līdz ar to, domājams, būvēta neobarokālās formās, atdarinot tā laika arhitektoniskos paņēmienus – augstu mansarda jumta stāvu, skaistu poligonālo rizalītu ēkas galvenās fasādes centrālajā daļā un labi saglabājušās greznas rokoko stilā veidotās ārdurvis ar kokgriezumiem un virsgaismu. Līdzīgas durvis kādreiz greznoja arī visas ēkas iekštelpas. Interjeru apdare un iekārtojums bijis īpaši greznas un veidots piesātināta makartstila tradīcijās. Sākotnēji ēkas gala fasādei bija piebūvēta arī neliela koka veranda ar terasi uz jumta, kas diemžēl nav saglabājusies.

1990. gadā U. Rasmus raksta, ka salīdzinot ar 1912. gada žurnāla Bilden Kunst in den Ostsee: Provinzen publicētajiem plāniem un zīmējumiem, ēkas otrais stāvs gandrīz nav pārbūvēts. Pirmais stāvs izmainīts jūtami, lai pielāgotu bibliotēkai, sadzīves pakalpojumiem un pastam. Pilnīgi zudušas stiklotās verandas ziemeļu fasādes. Ziemeļu fasādē verandas vietā uzbūvēta papildus kāpņu telpa uz 2.stāvu. Piebūve radusies pēc otrā pasaules kara. Iespējams šajā laikā arī tika mainīts ēkas kārniņu jumts pret šīfera jumtu, jo U. Rasmus raksta, ka jumta ieseguma materiāls ir viļņotais šīferis. Remonta laikā 1992. gadā jumta šīfera segums ir mainīts uz skārda segumu.

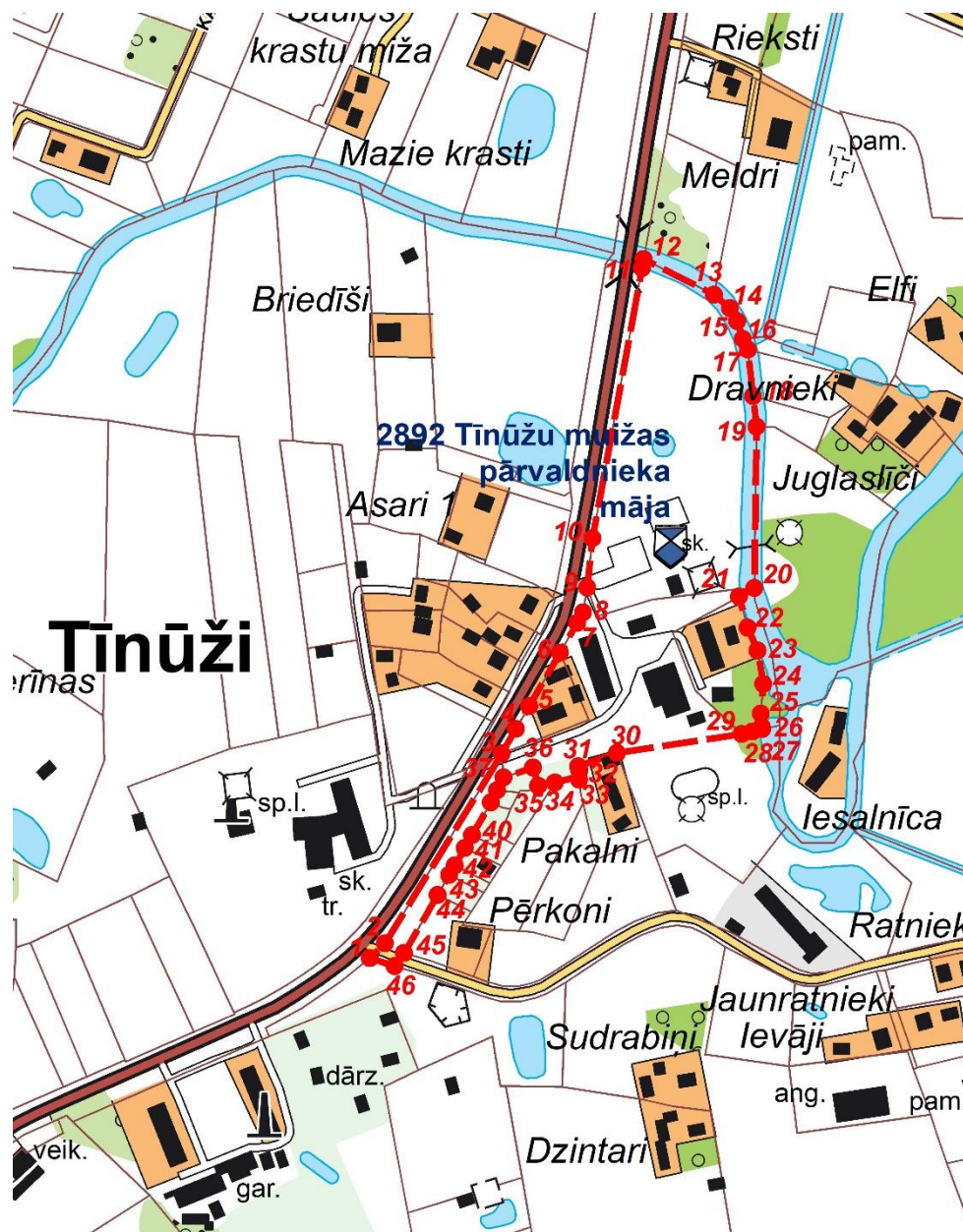
2012. gadā tika pabeigta Tīnūžu muižas pārvaldnieka mājas rekonstrukcija pirmsskolas izglītības iestādes un administratīvās ēkas vajadzībām un teritorijas labiekārtošana.

9.attēls. Skats uz Tīnūžu muižas pārvaldnieka māju

5.2. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) apraksts

Aizsardzības zona noteikta pa zemes vienību robežām, daļēji iekļaujot muižas apbūves teritoriju. Rietumu robeža iekļauj liepu aleju gar valsts reģionālo autoceļu Inčukalns–Ropaži–Ikšķile (P10). Ziemeļu austrumu robeža noteikta gar Mazo Juglu.

10.attēls. Priekšlikums individuālai aizsargjoslai (aizsardzības zonai)

Pieminekļa individuālās aizsargjoslā (aizsardzības zonā) ietilpst:

Zemes gabals vai tā daļa	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Platība, ha	Īpašuma nosaukums	Īpašuma kadastra Nr.
Zemes gabals	74940040702	0,006	Krauju apakšstacija	74940040128
Zemes gabals	74940040350	0,265	Tīnūži-Virsniši	74940040350
Zemes gabala daļa	74940040232	1,357	Kraujas	74940040232
Zemes gabals	74940040292	0,468	Tīnūžu pienotava	74940040292
Zemes gabals	74940040235	0,211	Kraujas 2	74940040235

Zemes gabals	74940040231	2,750	Tīnūžu sākumskola	74940040231
--------------	-------------	-------	-------------------	-------------

Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežpunktu koordinātas LKS-92 koordinātu sistēmā:

Nr.	X (N)	Y (E)	Nr.	X (N)	Y (E)
1	534525.25	302617.88	24	534834.96	302833.94
2	534537.12	302629.39	25	534832.95	302810.60
3	534628.98	302779.17	26	534833.97	302800.32
4	534640.21	302798.48	27	534834.18	302798.24
5	534650.71	302816.51	28	534826.37	302796.44
6	534674.99	302858.59	29	534818.08	302794.53
7	534688.54	302882.22	30	534719.71	302779.58
8	534693.21	302890.36	31	534689.22	302768.94
9	534696.31	302910.15	32	534690.24	302765.68
10	534700.48	302948.76	33	534690.05	302758.60
11	534739.47	303161.92	34	534670.92	302756.21
12	534740.80	303169.16	35	534657.75	302753.75
13	534796.27	303140.98	36	534653.65	302768.04
14	534808.62	303130.40	37	534630.47	302760.27
15	534814.50	303120.13	38	534625.43	302750.13
16	534818.93	303106.17	39	534620.55	302740.51
17	534822.79	303097.65	40	534605.79	302714.69
18	534826.95	303060.94	41	534600.07	302704.66
19	534829.70	303036.90	42	534592.14	302690.87
20	534827.96	302909.73	43	534587.62	302683.43
21	534815.89	302902.86	44	534578.71	302667.53
22	534822.76	302878.24	45	534552.18	302621.72
23	534830.54	302860.42	46	534544.65	302611.43

Pieminekļa individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) robežas apraksts un fotofiksācija:

Nr.	Robežposma apraksts	Robežposma fotoattēls
1-12	Līnija ZA virzienā gar valsts reģionālo autoceļu Inčukalns – Ropaži – Ikšķile (P10)	

12-20	Līnija DA virzienā pa nekustama īpašuma "Tīnūžu sākumskola" robežu gar Mazo Juglu	
20-27	Līnija D virzienā gar Mazo Juglu	
27-30	Līnija DR virzienā pa nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 74940040232 līdz nekustamam īpašumam "Pakalni" ZA punktam	
30-31	Līnija DR virzienā pa nekustama īpašuma "Pakalni" robežu	
31-33	Līnija D virzienā pa nekustama īpašuma "Pakalni" robežu	
33-35	Līnija D virzienā pa nekustama īpašuma ar	

	kadastra numuru 74940040232 robežu	
35-36	Līnija Z virzienā pa nekustama īpašuma ar kadastra numuru 74940040232 robežu	
36-37	Līnija DR virzienā pa nekustama īpašuma ar kadastra numuru 74940040232 robežu	
37-46	Līnija DR virzienā gar liepu aleju	
46-1	Līnija R virzienā gar pašvaldības autoceļu	

5.3. Individuālās aizsargjoslas (aizsardzības zonas) uzturēšanas režīma noteikumi

Izsniedz Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.